

OVIDIU

PRIMA

REVISTA LITERARA DOBROGEANA

APARE BI-LUNAR

(NUMER FESTIV)

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

CERCUL LITERAR „OVIDIU“

CONSTANȚA

Sumariul No. 1

Cuvântul de acasă. *P. Vulcan.* — Monumentul triumfal de la Adam-Klisi. *Gr. Tocilescu.* — Operele, viața și exiliul lui Ovidiu. — Ovidiu în exiliu (versuri). *Petru Vulcan.* — Adio (versuri). *D. Nanu.* — Numele Dobrogei în diferite timpuri. *Lt. M. D. Ionescu.* — Creola (versuri). *P. Vulcan.* — Cei 7 filosofi și maximele lor. *D. Covatti.* — La marginea mării (versuri). *N. Tului.* — Către prietenii (versuri). *N. Tului.* — Serbarea inaugurării bibliotecii „Ovidius”. Genesă și fazele Cercului. *P. Vulcan.*

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „AURORA” ILIE M. GRIGORIU & Co.

1898

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

CUVINTUL DE ACASA

Înțelegem greutatea sarcinii ce ne-am luat, de a face să apară prima revistă literară dobrogeană: Ovidiu în noua Tomis, dar și motivele, care ne-au hotărât la această nu fost destul de puternice.

Întâi, e o rivădă legitimă pentru noi românii, de a vedea înflorind în noua provincie artele și literatura alături de comerț și industrie.

Al doilea, e dorința dragostei noastre către țară de a contribui, în marginile puterilor și mijloacelor noastre, la întărirea românismului și încheierea clementelor eterogene la sufletul României.

Apoi, mult e și mulțumirea sufletului de a putea contribui și noi măcar cu o petricică la înălțarea edificiului culturii naționale.

Astfel lucrând, ni se pare nouă a ne împini o datorie către neam datoric de străjă credincioasă ascădată la hotarul țării din spre mare.

Revista poartă numele exilatului Roman, autorului Tristelor inspirate de Marea Română de pe lângă marginile Mării Negre, Marea aspră, sâlbatică, nemilădă și neîndurătoare la miile de duceri ce frământau inima marelui poet, a celui amintit în românești paraveni șampă în mintea armăsilor.

măreță figură, a clasicismului roman, prin faptul că Ovidiu a trăit și s'și-a dat ultimul tribut pe pământul dobrogean; ne vom mândri în tot-d'aunu cu și Sulmonenit cu gloriosul nume.

Prin această revistă, primul organ literar al Dobrogei, tindem a răspândi cultura, cu deosebire în Dobrogea, stabilind o conviețuire intelectuală cu corpul profesoral urban și rural, și înlesnind mai ales acestul din urma puțința unei culturi mai întinse, prin mijlocul bibliotecii universale ce am fondat în Constanța.

La paginile acestor reviste vom înregistra tot ce e mai de seamă, cu privire la descoperirile arheologice, urmărind cu atita asiduitate de ilustrul nostru arheolog d-l Grigorie Tocilescu, președintele de onoare al Cercului literar

Ovidiu. Tot aci vom depune modesta noastră muncă pe tărîmul științific literar, căci, verbu volant, scripita manent.

Pe lângă partea originală pentru care ne-am asigurat colaborarea celor mai distinse talente ale țării noastre, ne-am îngrijit să avem cât mai multe traduceri din literaturile: arabă, turcă, grivă și armenă prin această notă personală sperăm să adăcem un serviciu chiar, literaturii noastre.

Ce arese gândiri, și speranțe, aparțin înaintea publicului, care nu ne în-

*doim că va prini cu bucurie vestea în-
fînțării revistei Ovidiu și ne va citi
cu toată dragostea sufletescă, ajutându-ne
în îndeplinirea scopului nobil ce ur-
mărim.*

Constanța, 8 Septembrie 1898.

PETRU VULCAN

MONUMENTUL TRIUMFAL DE LA ADAM-KLISI

Dunărea, după ce a curs șase-șeci de mile geografice ce parte spre răsărit între Alpii Transilvaniei și Balcani, când vine cu totul în apropiere de Marea Neagră, se vede nevoită, din cauza țărîmii înălțat ce-i stă în cale, ca să facă un cot spre miază-noapte, în chipul unui unghiu drept.

Vârful unghiului îl determină localitatea Rasova. De aci mărețul fluviu duce valurile sale mărindu-se mereu și formând mari ostrăve, lacuri și bălți până la Galați, unde atinge marginea răsăritenă a basinului românesc. Apoi își reia cursul său de mai înainte, și întocmai ca o funie grosă de corabie, la căpătâiu despletită, el se desface în numeroase brațe, care își eroiesc cu greu și tot mai a lene calea spre Pontul-Euxin, printr'o regiune întretăiată de smârcuri și acoperită, pe totă a ei întindere de 10 mile, numai cu lufişuri și trestie.

Vastul podiș dintre Dunărea de jos și Marea Neagră, Dobrogea de astăzi, este despărțit printr'o vale, ce pleacă de la Cerna-voda spre Constanța, în două părți aprópe egale: una mai accidentată, cea despre miază-noapte, în care se formeză pe lângă Măcin o grupă izolată de munți în miniatură; alta la miază-zi, o câmpie întinsă, un șir de podișuri undulate, despărțite prin văi înguste și puțin adânci.

Acea vale largă, o tăetură lată umplută de bălțile Karasului și care până

mai deună zi se ținea drept un braț vechiu al Dunărei, este legătura cea mai scurtă a fluviului cu Marea. În vechime d'alungul marginii despre miază-zi a văii, se înălțau vestitele valuri, care pórta în gura poporului numele lui Traian.

Sunt trei linii mari de fortificațiune, ce se pot urmări pe teren încă și astăzi pe o întindere de 60—70 kilometri: un val mic de pământ, un altul mai mare tot de pământ cu un șir des de lagăre sau cetăți, de pământ, în fine un al treilea val de zid construit din piatră cubică, și întărit din distanță în distanță cu castru permanente tot de piatră. Aceste trei valuri ridicate pe rând la diferite epoce, anume cel mic de pământ mai întâiu, apoi cel mare de pământ și în urmă cel de piatră, și întrecându-se unul pe altul prin a lor tărie, apărau, pe vremea împăraților romani, fruntaria nordică a imperiului la unul din punctele lui cele mai amenințate. Având valea despre miază-noapte înaintea lor ca un șanț de cetățuie, valurile opuneau o ultimă împotrivire, întărită după toate regulele artei, semințiilor barbare care, năvălind prin șesul despre răsărit de Carpați, ar fi putut birui piedicile naturale ale basinului dunărean.

În vedita legătură cu aceste construcțiuni militare stă spre miază-zi de ele, monumentul triumfal roman, ce'l publicăm cu numele său modern: Monumentul de la Adam-Klisi. Este clădirea cea mai mare și mai impunătoare, ce anticitatea a lăsat-o țării noastre, și una din cele mai însemnate din câte mărturisese domina universală a Romei din cöce de Alpi.

De multă vreme monumentul se află, despinat de podóba ce'l îmbrăca odinioară de toate părțile; dar chiar în starea lui de astăzi, informă și rudimentară, se ridică ca o movilă colosală, care în mijlocul șesului larg și întins pare și mai mare de cât este în realitate. El ne produce o impresiune adâncă, răpitoare

maî cu sémă séra, când venim de către Dunăre, având sórele la spate, cerul albastru-închis în faţă. Eşti încă la o jumătate de oră de dânsul; urci un dél şi de-o-dată el ţi se arată la orizont ca o masă mare galbenă-cenuşie. Nu'î vedem încă temelia, nu ştim la ce depărtare se află de noi şi ce mărime are; parcă ar pluti în aer, ca o vedenie, ca o fantomă misterioasă. Nici un pom, nici o casă, nimic care să ne dea un punct de comparaţie pentru a lui înălţime.

În aceste întinse stepe care prin grandioasa lor simplitate te umplu de gróză şi tot d-o-dată de extaz, se înalţă monumentul nostru, el însuşi mare şi simplu, el însuşi excitând admiraţiunea noastră, stârnind în noi un fior, atât prin aspectul său, cât şi prin reamintirile ce deştepă aume în acest loc.

În ori-ce alt punct al lumii, el ar fi fără efect: ba încă, din cauza executărei nedibace a unora din elementele sale ar părea pôte chiar urit: dar aci el este la locul său; aci se înalţă el mândru către cer, aci el predomină într-ega natură; el este simbolul barbariei învinse acolo unde natura însă'şi sémână unui barbar necioplit.

Ast-fel impresiunea majestuóasă ce ne face monumentul este mărită peste măsură, de situaţiunea singuratică într-o ţară pustie şi tristă, precum nu mai puţin şi de mizeria condiţiunilor traiului de acolo.

Regiunea la sud de valurile lui Traian, compusă din calcar jurasic cu straturi suprapuse de argilă, are un relief uniform de 500—600 picioare, d'asupra nivelului mării. Într-o perindare monotonă, alternéză lungi déluri undulóse cu văi ca albia scobite, în fundul cărora de multe-ori se află piatră. Dacă te urci pe vârful unui asemenea dél cu ușor suis, veđi cum se întinde în culori palide o câmpie lucie fără margini, în zarea căreia nu se arată nici o casă, nici

un pom, nici o stâncă, ci numai mulţime de pitici mobile, tainţe ale trecutului, care par ca nişte moşoróie de cârtiţe într-o livadă.

Nicăierea ochiul nu zăreşte un luciul sau o sclipitură de apă; nici o verdéţă nu destăinuieşte şerpuitul vre-unui pârliaş bine-făcător. Pământul este acoperit numai de buruienî înalte şi mai ales de pelin; iarbă uscată şi fără nici o flóre, printr'insa mişue un soi de locuste fórtó mari şi mulţime nenumărată de sóreci de câmp şi şopirle. În contrast cu această privelişte de monotonie măréţă, cerul ţi se pare mai albastru, cerul care la răsăritul şi apusul sórelui înfăţişează ochiului coloritul cel mai minunat.

Dacă te urci pe o înălţime, drumurile se află mai tóte pe culmea délurilor, fiind-că văile sunt întrerupte prin bălţi te găseşti așa de isolat, așa de părăsit, singurătatea așa de mult te inspăimântă, ca nicăieri în altă parte de lume. Cređi că te afli în plină pustietate, în mijlocul stepelor şi te simţi ca poetul Ovidiu acum două mii de ani la marginele lumii: «Lassus in extremis iaceo populisque locisque» (Trist. I, II, III),

(Va urma)

GR. G. TOCILESCU

CUVINTARE PUBLICA

rostită de domnul P. Velcan în preşina Statuei lui Ovidiu, în ziua inaugurării bibliotecii universale a Caracalae literar din Constantza, asupra vîrşii, operălor şi extinderei poeziei.

Cetăţeni!

Serbarea noastră de astă-đi e vrednică de luat în sémă pentru că ea este o serbare culturală, de care trebuie să ne mândrim cu toţii, căci acest eveniment arată destul de clar, că dacă stăm economiceste pe un temeliu solid, stăm tot atât de bine şi pe tărîmul cultural.

Ziua de azi, pe care am consacrat-o inaugurării bibliotecii universale, fon-

dată de Cercul literar «*Ovidiu*» în Constanța, să fie dîntă evocătoare de lumină și progres pentru nîmul românesc din Dobrogea.

Mulțumim din suflet a tot puternicului, că ne-a învrednicit și pe noi de a simți trebuința hranei sufletești și a ne lumina, călcînd pe urmele popórelor civilizate din apus.

De serbarea noastră e strîns legată una din figurile cele mai strălucite ale clasicismului roman a cărui statue domină piața Independenței din orașul nostru.

Acastă figură măreță este *Ovidiu* patronul asociațiunei noastre literare.

Fericiți de a ne aparține nouă urmașilor Tomitanî prin faptul că a trăit și 'și-a plătit ultimul tribut pe pămîntul dobrogean, ne vom aduce aminte cu drag de marele cîntăreț al «Tristelor» și «Ponticelor» tomitane, reînprospătînd în mintea urmașilor, cine a fost *Ovidiu* și marile sale merite literare.

«*Publius Ovidius Naso*, s'a născut în anul 711 după fondarea Romei și la al 43-lea an înainte de *Hristos*, dintr'o bogată familie de călări, în *Sulmona* din Italia.

Mai avea un frate, anume *Lucius* pe care îl pierdu la vîrsta de 20 ani.

Tatăl lor voia să'i facă avocați pe amîndoi, potrivit cu rangul său și nu era în voia lui, ca *Ovidiu* să se facă poet, de aceea îl muștra într'una.

Iată ce ne spune poetul în privința acestui neajuns ce-l întâmpina din partea părintelui său, în ale sale *Triste* cartea a IV-a.

Sæpe pater dixit: studium quid inntile tentas?
Meronides nullas ipse reliquit opes.
Motus eram dictis, totoque Helicone relicto
Scribere, conabar verba soluta modis.
Sponte sua carmen numeros
Veniebat ad aptos
Et quod tentabam scribere versus erat.

Adesea orî tata mia zis:

«*Pentru ce te trudești cu un studiu nefolositor? Homer, el însuși, n'a lăsat nici o avere.*»

«*Mișcat eram de aceste vorbe și lăsînd la o parte poezia mă tot trudeam să scriu în proză. Dar vorbele de la sine se potriveau la mîsură și ori-ce mă încercam să scriu, erau versuri curate.*»

Cu toate silințele ce 'și-a depus de a face pe voia tatălui său, totuși vocațiunea poeziei nu-l lăsa în pace.

Spre a 'și continua studiile, merse, după cum făceau toți tinerii avuți, la *Atena*, și de acolo călători în *Asia-mică*, unde vedu *Troia*, leagănul eroilor din *Iliada* lui *Homer*.

Vizită biblioteca din *Alexandria* și școlile acestui oraș.

La întorcere vizită *Sicilia*, unde ședea un an în orașul lui *Arhimede*, după aceea se întorse la *Roma*.

Intrînd în *Magistratură*, ca să facă pe voia părintelui său, fu numit triumvir capital, cu însărcinarea de a judeca pricinile ómenilor inferiori și a supraveghia închisorile.

Fu ales, rînd pe rînd, membru în tribunalul centumvirilor, apoi decemvir după care se retrase din viața publică, consacrîndu-se cu totul muselor și de aci în colo el începe să cultive serios poezia.

Operile sale sunt:

Amorurile un volum care cuprinde 49 elegii erotice.

Heroidele o colecțiune de epistole către bărbați și femei celebre din timpurile antice.

Trei volume din *Ars amandi* scrise în gen didactic, în cari zugrăvește moravurile corupte ale societăței de pe atunci.

Remedia amoris, *Spoelile obrazului* scrise tot în genul didactic.

Metamorfosele, cari coprind 15 cărți în care autorul desvoltă 250 mituri.

Materialul acestor mituri este luat din mitologia elină mai cu sémă din *Esiod*, *Partenius* și *Nicandru*.

Calendarul Roman.

Tristele o culegere de 50 de elegii în 5 cărți scrise în Tomis sau în Constanța noastră de azi.

Ponticele scrise în 46 epistole în care poetul se plinge de suferințele exiliului.

Tot lui i se, datorază: *Ibis, Alenticon, Nox, Consolație ad Liviam și tragedia Medea.*

Pentru fecunditatea imaginației sale, concepția fină, și mai ales talentul de a istorisi, a fost supra-numit Voltaire al secolului lui August.

La Sulmona, în apropierea Romei, avea o moșie, unde trăia retras în sinul familiei, cultivând musele, florile și arborii grădinei sale.

Însă această viață dulce în curînd a trebuit să-i fie turburată de mânia lui August, care căzu ca un trăsnet asupra familiei poetului.

Poetul, acum la bătrânețe, la acea vârstă, care cere odihnă, fu exilat pentru totdeauna din Roma tocmă la Tomis, între barbari cu care el nu se putea înțelege.

Era o durere prea grea, pe care numai un Ovidiu o putea simți, dar ce era să facă, Împăratul o voise și voința lui era un ordin suprem.

Poruncise împăratul și ei trebuia să se supună fără întârziere, căci oricine era exilat prin voia Împăratului, era considerat ca inamicul nemiului omenesc, era un rob, un lucru de nimica ba și mai rău de cât un sclav, care avea dreptul de azil, pe când exilatul nu.

Nici altarul lui Jupiter, nu era sigur pentru el și semnalimentele lui se răspândeau în totă lumea romană.

Nici până astăzi nu se cunoște adevăratul motiv al acestui exil. Totuși exiliul a fost botezul nemuririi marelui poet.

Prin exil el a cunoscut durerea, care și ea uneori este necesară poezilor, căci dacă Ovidiu nu cunoștea amarul exiliu-

lui, dacă trăia în fericire la Roma, nu străbătea veacurile.

Ce deosebire însă între Roma și Tomis? Aci poetul dete peste o climă aspră, grea, gerosă și nesănătoasă.

Să-l lăsăm: să vorbescă însuși asupra impresiunilor ce iau lăsat locurile noastre: *«Geru-i nesuferit, în călăpa înghetă pe pâr, formând ciubuce de ghiață, ce dau un șgomol sinistru la mișcarea capului.»*

Nici o florie nu se zărește primă-vara; toamna nici un strugure nu crește în umbra vișei; ogórele sunt deșerte; omenii nu ară, vieașa nu-i sigură din cauza deselor năvăliri ale barbarilor, cari distruge toate în calea lor.

Inghetă totul până și bătrâna Dunăre, ba chiar și Marca este încătușată de ghiață, de umbli pe ea ca pe șerină.

Iarna este lipsită de drumuri, oamenii stau pururea înarmați cu săgeți otrăvite și cu cușile și chiar eu, acuma la bătrânețe, sunt silit a încinge spada la coapsă, a lua scutul în mână stângă și a pune coiful peste părul meu cel alb și a sta noaptea de străjă, ca să apăr trista-mi colibă!»

Din cauza climatei aspre străbunul nostru poet nu poate să-și târască lanțul suferințelor do cât în interval de 8 ani de la venirea sa în Tomis și în etate de 60 de ani, la anul 770 de la fondarea Romei, sau 17 după Hristos, el móre.

Acosta este figura strălucită a lui Ovidiu, pe care ați îl incununăm pentru meritele sale literare rămase lumii întregi ca o moștenire prețioasă.

Citind despre viața și operele sale ni se pare că ne uităm în adâncimea trecutului strămoșilor noștri și zărim splendoarea și mărirea lor.

Sarmați, Besi, Iasigi, Geți și Daci, aceste erau popórele în mijlocul cărora a trăit poetul.

Am văzut Dobrogea pe vremile acelea descrisă de însuși Ovidiu și locul

acela atât de sălbatic, pământul așa de neproductiv, unde vinul îngheța în ôle, unde locuințele erau incomode, hrana rea, dușmanul tare și mare, unde justiția era călcată în picioare; acumă când după scurgerea atâtor secole a dat Domnul, ca dreptatea și libertatea să domnescă în această țară, și ca țărănul român să-și are în tihnă ogórele lui și să-și vază în liniște de casă și de trebuințele lui; acumă când Dobrogea romană, a devenit Dobrogea românească, când podul Carol I de peste Dunăre, este o puternică legătură cu țara mună să sperăm că Dobrogea va înflori în scurt timp, ca nici odată, și că va deveni un centru însemnat de activitate omenescă, pe toate direcțiunile.

OVIDIU ÎN EXILIU

În Scythia, la Tomis să plece fu silit
La vârstea-i năntată, gonit de un orb destin
Și-adinc rânt în suflet, cu greu s'a despărțit
De muza lui duiosă, de-al Romei dulcea sin.

A plins plecând din Roma, rugându-se la zeii:
Un plins de înduioșare, ce pare c'a mișcat
Și marmora de Paros: doar Cassar și ai săi
Nevrând s'asculte ruga-i, pe veci l'au exilat.

Și iată-l în exiliu, la Tomis pedepsit.
Printre Sarmatii barbari cu përul lor valvoif:
În țara lor e cãță și ger de negrãit
În cãt înghețã vinul și 'n ôle ajunge sloif.

Prin përul lor ciubuce de ghiatã prinse, vedii:
Iar când își mișcã capul de sgomotul ce-l fac
Sinistru, par'ca-ți vine aevca ca să cređi,
Cãci este infernul și barbarul e drac.

Pe întinderea cãt ochin-i se perde 'n depãntãri
Nu vãle nici o flóre, doar cete de Sarmatii
Cãtreã pãmãntul în lung și 'n lat, cãlari.
La crincene rësbóie ca de vërtej mãnați.

În cortul lor la o laltã cu ei când se gãsește
L'inconjurã barbarii ca pe un div profet:
O Getã, pe Zamolxe, se jurã, cã el este
Trimisul lui să 'nalțe întreg poporul get.

Zalarnic! Minteã-i sbórã departe spre cãmin,
La dulcea soțiorã ce tremurã de dor
Și gróznic 'i este chinul știindu-se strãin,
Cãndind cã n'o s'o stringã de-acum la piept cu amor.

E neguri... și vîntul vniește fioros
Și marea urlã gróznic, isbindu-se de mal:
Iar el de dorul Romei se stinge dureros,
Pe când tristețea-l trece la larg din val în val.

Și marea rësvrãtitã o duce în univers
În cãt și veșnicia de plinsu-l s'a intristat:
Și ast-fel doru'n „Tristia” legãndu-l vers de vers,
Îl lasã zestre lunei poetul exilat.

P. VULCAN.

ADIO...

*Tu ai fost bunã pentru mine
Nici n'am cuvënt-îl să plec trist, —
De ce în vis te-ai adincit,
Și lacrimile în lumine,
Și zimbetul duios de Christ,
Te a 'ncremenit?*

*Vezi-tu? a fost un vis nebun
În calmul serilor pribeag
Și a nopței armonie
De-am vrut și eu să 'l incunun
Cu ce am avut mãi sfînt, mãi drag,
A fost zãdãrnicie.*

*Cãci am visat ce nu sta scris
În cartea orbului noroc
Și 'mã era dragã vorba «pöte»...
Te-am adorat când mi-ai suris,
Iar în privirile-ți de foc
Uitat'am toate!*

*O dulci! ochi! cum i-am mîhnit
Cu vraja unor calde șoapte
În clipele märturisirii...
O uitã, uitã ce-am greșit,
Dã-mi sfinta ochilor tãi noapte,
Mi-e dor de sufletul privirii!*

*Și cum dã luna pe ruine,
În temple alta datã sfinte,
O razã timpilor deserți,
Întoarce-i blind, duios spre mine,
Cu adincul lor plin de cuvinte
Și spune-mã, spune-mã cã m'ã ierți!*

Rãchitoasa.

D. NANU

Numele Dobrogei în diferite timpuri

MOTTO:
 Pl. ceptis, nam ven metasta et illos,
 Adspirato eris.
 (Ovid. Metam. Lib. I. Vers. 2-3.)

Dintre toate ținuturile locuite astăzi de Români nici una nu ne oferă — pe o supra-față așa de mică (15.600 k. p.) — un mai bogat și sub toate raporturile, mai variat câmp de cercetări ca îngusta peninsulă strânsă între ultimele unde ale bătrânului și legendarului Istru, de o parte, între valurile cele mai turbate și mai neospitaliere mări, de alta.

Arheologul ca și etnograful, economistul ca și militarul, geologul etc. găsesse în Dobrogea teren mănos de cultură, fie-care pentru partea ce-l interesează.

Viața și munca unui singur om n'ar putea să îmbrățișeze măcar una din ramurile studiului acestei provincii!

Pe calea descoperirilor arheologice, mai mult de cât pe ori-care alta, s'au făcut progrese însemnate.

Datorită neobositelor stăruinți ale savantului și cunoscutului nostru epigrafist și profesor universitar, Domnul Gr. G. Tocilescu, multor probleme istorice li s'au dat soluțiuni temeinice. Astăzi Troesmis (Iglița) și Tropaeum Tropani (mărețul monument de la Adamklisi) nu mai sunt puncte de întrebare.

Stăruința ce pune Domnul Tocilescu de a rescoli în arhivele lapidare viața trecută a Dobrogei,

trece peste marginile puterii unui om; iacă pentru-ce adineauri diceam, că viața și munca unui singur om nu ajung să îmbrățișeze măcar una din ramurile studiului acestei provincii.

Geologicește, se găsesc în Dobrogea aproape toate varietățile de teren și afară de cercetările eruditului academician austriac, Karl F. Peters, consacrate în 1867 în buletinul Academiei de științe din Viena¹, o altă scriere mai importantă nu găsim, de cât fragmentare notițe în diferiții autori, care în treacăt au menționat despre Dobrogea.

Din nefericire cercetările lui Peters nu mai corespund adevărului nou descoperit geologic, tot unui Român 'i-a fost rezervată onoarea de a studia paturile de teren ale Dobrogei.

Domnul Victor Anastasiu, student la Sorbona, are deja publicată în «Buletinul Societății Geologice Franceze» o notiță foarte interesantă asupra constituțiunii geologice a Dobrogei.

Etnograful, câte observări n'ar avea de făcut asupra mozaicului de naționalități ce compune populațiunea Dobrogei de azi.

Care din popoarele barbare atrase de bogăția Imperiului Bizantin n'au cucerit această provincie!

Cunosc două lucrări de o importanță netăgăduită — dar care nu

¹) Grundlinien zur Geographie und Geologie der Dobrudsch.

mai corespund cu datele etnografice actuale:

Etnografia generală a Turciei de Europa de Lejean; și harta etnografică a Dobrogei din 1851, ea însoțește lucrarea distinsului agronom român I. Ionescu²⁾.

Militărește, Scythia pontica de odinióră, prin situațiunea ei geografică la marginea Imperiului Roman, era solid organizată și destul de bine întărită pe țărmul drept al Dunării și pe cóstele Pontului, judecând după mulțimea cetăților militare înlanțuite una de alta nu la mari depărtări.

În interior cetatea și monumentul triumfal de la Adam-Klissi; valurile numite pe nedrept ale lui Traian dintre Cochirleni și Constanța, valul și lagărul dreptunghiular de la Nicolitel, aceste ruine nu vorbesc ele îndestul despre gloria legiunilor străbunilor noștri?

Sub raportul economic, Dobrogea ar oferi încă un teren vast de cercetări celor cari ar voi să resfoiască arhivele venețiane și genoveze.

«Un studiu într'adins al vechilor cronicării istoriei italianei — zice regretatul Papadopol Calimach³⁾ — ar revêrsa luminii nouë asupra istoriei nóstre și ne ar fi de o mare utilitate.»

Acelaș lucru se póte dice și des-

2) Excursion agricole dans la plaine de la Dobrodja. Constantinople 1851.

3) Sofia Paleologu și Dounița Olena. București 1895.

pre cercetările, ce ar trebui făcute sub raportul eclesiastic asupra Episcopatului de odinióră de la Constanța.

'Mi am propus pe cât cunoștințele și mijlócele 'mî vor permite a trata cât de pe larg posibil geografia acestei provincii.

Revista Cercului literar «Ovidiu» 'mî face onórea de a 'mî publica începutul lucrării mele.

Fie că amintirea și dorul de muncă de care era însuflețit nefericitul poet al «Tristelor» și «Ponticelor» — sunt acum 19 vécuri — să fie un îndemn pentru tinerimea grupată împrejurul acestui nume ilustru.

Prima denumire sub care geografii și istoricii vechi cunosc această peninsulă strânsă între Dunăre și Marea Négră este acel de Scythia minor⁴⁾ și Scythia pontica⁵⁾.

Pe timpul dominațiunii romane, după organizarea imperiului sub Diocletian (284—305 d. Chr.), ea făcea parte din prefectura pretoriului de orient, diocesis Thraciae, cu numele de Scythia minor și Scythia pontica, având de capitală orașul Tomis⁶⁾, și se despărțea la S. de Moesia secunda (Inferior) printr'o linie trasă de la Duros-

4) Strabo. Geograph. T. III p. 65.

5) Plinius. Hist. natur. I. Lib. IV. 25.

6) Peyssonnel. Observations historiques sur les peuples barbares qui ont habités les bords du Danube. Paris 1765. Lavissee et Rambaud. Histoire générale. Tome I. p. 43.

torum (Silistra) la Dionysopolis (Ereene)⁷⁾.

În anul 400 d. Chr. o găsim cu rangul de Praeses Scythiae, provincie în care administrația civilă încredințată unui Praeses, era separată de puterea militară încredințată unui Dux (dux Scythici limitis. Vopisc Aurel XIII și dux limitis provinciae Scythiae. Notit. Dignit. Orelli XXXVI)⁸⁾.

Din relațiunile ce ne a lăsat Împăratul Constantin Porphyrogenetul (912—959)⁹⁾ combinate cu acele ale călugărului cronicar rus Nestor (1056—1016)¹⁰⁾, Dobrogea în veacul al X-lea se numea Μαυροβουλγαρία sau Czerno-bolgaria, adică partea vecină Mării Negre (Cerno-More)¹¹⁾.

Geograful arab Mohamed Edrissi trăitor prin secolul al XII numește Dobrogea, Berdjan; ea se întindea către sud până la Reknova sau Zakatra (p. 382, 397) sau după Ioachim Lelewel¹²⁾ până la Silistra de ađi.

Nu cunosc de unde ar veni acest nume dat de Edrissi.

Asupra numelui «Dobrogea», nume ce se poate împinge cel mult

7) F. Schrader. Atlas historique. Carte 14 și Mommsen. Organisation de l'Empire romain. Tom. II pag. 202.

8) Mommsen op. cit. Tom. II pag. 496. 585 și nota 5.

9) De administrando Imperio pag. 81. cap. 12.

10) Chronicon Nestoris 28.

11) Hașdëu. Istoria critică a Românilor pag. 156-157. Mai pe larg voi trata cestiunea la numele Mării Negre și la Istoria Dobrogei în Sec. X.

12) Géogr. du moyen-âge. Vol. III și IV. 124. § 534 și 127. § 535 preum și atlasul carta XV.

până în secolul XIV opiniunile autorilor și etnografilor sunt împărțite, ast-fel:

Jirecek¹³⁾ deriva numele acestei provincii de la Dobrotici, care pe la sfârșitul sec. XIV (1370—1384) stăpânea tot teritoriul coprins între Varna și gurile Dunărei.

Lui Dobrotici succedă fiul acestuia, Iwanco, care nu domni de cât foarte puțin, de ore-ce în 1837, Mircea cel mare se intitula:

«Stăpân peste ambele țermuri ale Dunărei pretutindeni până la Marea cea mare¹⁴⁾».

Kanitz arată că numele Dobrogei, derivă de la cuvântul bulgar «dobricea» de ore-ce chiar astă-đi Bulgarii numesc ast-fel ori-ce teren sterp, cum de exemplu în apropiere de Niș¹⁵⁾.

Ubicini din contră pretinde că numirea «Dobrogea» ar însemna «țără bună» derivând de la slavonul «Dobro-bun» căci această țară, argumenteză scriitorul, este mai fertilă în raport cu părțile învecinate.

«Pentru Rutenii veniți din stepe, Dobrogea era un raiu: o parte din Deltă, aproape de Cara-Orman era supranumită «Paradisul Cazaciilor»¹⁶⁾».

Larousse arată că numele acestei țări este cu totul nou:

13) Gesch. der Bulgaren p. 12,320.

14) Jirecek. op. cit. p. 324. 345 și urm.: documentele Mon. Cozia, log. 40 Arch. Statului. Hașdëu op. cit. p. 5 nota 21 și pag. 144 nota 402.

15) Kanitz. La Bulgarie danubienne p. 460 și 480.

16) Revue de géographie. 1879.

«Nici un eveniment important nu arată existența Dobrogei în timpul evului-mediu, se știe numai — adaugă acest etimologist — că Genovezii stabiliseră aci computoare».

Larousse mai afirmă: denumirea Dobrogea nu este cunoscută de cât în urma războiului din Crimeea¹⁷⁾.

Este cu totul nefondată părerea lui Larousse, de ôre-œe prințul și cronicarul nostru Dimitrie Cantemir, care scria pe la începutul secolului al 18-lea, denumește această provincie Dobrogea¹⁸⁾.

Iacă și părerea agronomului I. Ionescu:

»In partea numită în general Dobrogea, sunt mai multe casas (districte) acoperite cu păduri, altele însă cu totul lipsite de arbori. Acestei din urmă părți, i se dă numirea de Dobrogea, nume turcesc, care înseamnă țără fără păduri, pe câtă vreme celei-l'alte părți i s'a dat numirea «Deli-Orman», nume turcesc care înseamnă țără acoperită cu păduri mari; districtul Alfatar¹⁹⁾ formeză tranșiția între Dobrogea și Deli-Orman»²⁰⁾.

Locotenentul M. D. IONESCU
Comitetul de Științe Constanța

1898 Iulie 22

17) Larousse. Grand Dictionnaire. Le mot Dobroudja.

18) Histoire de l'Empire ottoman. Vol. I p. 236 nota 57.

19) Casas la S. de Silistra.

20) I. Ionescu op. cit. pag. 13.

CREOLA¹⁾

*A sosit de peste mare
Într'o magică gondolă
Nebunatică Creolă,
Pentru ce? Pe cine cată?
Neastimpărată fată
Mi se pare.*

*Nu știi încă cum o chiamă,
Însă asta ce are a face?
Dacă fata mie-mi place,
Dacă-î dulce ca o fragă
Și din cale afar' mi-î dragă —
Mai cu samă.*

*Și nici limba ce vorbește
N'o înțeleg, căci e străină,
Cine însă e de vină?
Dacă vorba ei mi-e dragă
Și fapturn ei întregă
Strălucește.*

*Ce are a face, că-î bogată!
Și iubirea-mi nu-î puțină,
Cum te socotești? o mină
De comori fără măsură
Și i-ași da-o, Zeu, pe o gură
Ca resplată.*

*De înțeles... ne om înțelege;
Limba ochilor e clară,
Să-mi zimbescă cu ei doară
Și mă prind c'ași face-o îndată
Să primescă dulcea fată,
A mea lege.*

*Și apoi chiar de n'ar primi-o
Pentru dinsa sunt în stare,
Să schimb fără remușcare,
Sfinta-mi lege, chiar păgînă
Pe a inimei stipenă
De a-și ști-o.*

PETRU VULCAN

1) Din noul volum de poezii al d. P. Vulcan, ce în curînd va apărea sub titlul «Pontice».

CEI ȘAPTE ÎNȚELEPȚI ȘI MAXIMELE LOR

În timpurile cele vechi ale Greciei șapte bărbați se distinseseră prin prea marea lor înțelepciune, prin cunoștințele lor dar mai ales prin preceptele lor, practice și foarte înțelepte, cu cari au căutat a face să progreseze artele sau meseriile și prin urmare adevărata fericire a omenilor. Acei 7 înțelepți au fost:

1) *Pittacos din Mitilene* socotea bine-facerea către amici și inimi ca cea mai mare dintre fericiri. El consilia următoarele:

Intrebuințază măsura. Nu te înavuți în mod rău. Neplăcut lucru este nelucrarea. Neînfrânarea este lucru vătămător. Neînvățătura sau lipsa de bună creștere e lucru superăcios. Nu crede tutulor. Nu fii leneș, n'ai putea să te înavuțești.

Nu'ți împodobi fața dar fii bun la meserii.

2) *Cleobul Rodianul* considera că cel mai bun dintre State este acela, al cărui cetățeni se tem mai mult de condamnare de cât de pedepsi legea. El consilia cele ce urmăză:

Măsura în toate este foarte bun lucru. Părinții trebuiesc respectați. A instrui, a da bună creștere copiilor. A avea în bună stare corpul și sufletul. Limba'ți să fie vorbitoare de bine. A'și ține, a'și înfrâna limba. A nu face nimic în sila. A desființa dușmăniile. A urî nedreptatea, este propriu virtuții. A nu insulta pe cel ce te batjo-

corește. Dispunând de mijloce să nu fii mândru; iar când ești lipsit de mijlocele vieții să nu te umilești.

3) *Thalès Milesianul* consilia să nu facem ceia ce am condamna când ar face alții. El dicea și următoarele:

Dobândește lucruri eterne. Trebile nemergându'ți bine nu injura. Dă înapoi ceea-ce 'ți-a fost dat spre păstrare. Viitorul este nelămurit. Iubește învățătura, înțelepciunea, prudența, adevărul, diligența, economia, arta și pietatea.

4) *Solon Athenianul* consilia acestea: Nimic peste măsură. Nu minți ci vorbește adevărul. Meditează asupra lucrurilor importante. Nu avea relații cu cei răi. Fii blând. Fugă de voluptatea care naște întristare. De te vei învăța să fii guvernat vei ști bine să guvernezi și tu. Nu consilia lucrurile cele mai plăcute, ci cele mai bune.

5) *Bias Prieneanul* considera de nenorocit pe acela numai care nu poate să suporțe cu bărbăție nenorocirea lui; el consilia acestea: Urrește repede vorbire. Pe un nedemn bărbat nu'l lauda pentru averea lui. Moră pentru patrie. Stăpânește-te pe tine însu-ți. Ajută pe amici. Laudă virtutea. Ține-te de parte de vițiu. Fii vorbitor de bine. Cruță timpul. Nu pismui pe nimeni. Să fii în relații cu cei înțelepți. Urrește calomnia.

6) *Periandru Corinthianul* asigură că prin silință și lucru toate

se aduc la bună ispravă. El consilia următoarele:

Meditază (studiază, cercetază) totimea (totalitatea). Plăcerile sunt muritoare, virtuțile nemuritoare. Temeritatea e lucru periculos. Când ești fericit să fii modest, iar când ești nefericit să fii cuminte. Pregătește-te a deveni demn de părinții tăi. Nu divulga vorbele secrete. Oprește pe cei ce au să păcătuiască. Până când trăești să fii laudat, iar după moarte să te fericască. Să fii același către amicii ce sunt nefericiți ca și către cei fericiți.

7) *Chilon Lacedemonianul* consilia următoarele: cunoste-te pe tine însu-ți. Nu vorbi de rău pe vecinii tăi. Respectază pe mai marele tău. Nu-ți bate joc de cel nenorocit. Dominază-ți mânia. Nu dori lucruri imposibile. Supune-te legilor. Fiind nedreptățit împacă-te. Limba să nu alerge înaintea gândirei. Preferă mai bine pagubă, de cât un câștig rușinos; căci aceea te va întrista numai o singură dată, iar acesta (te va întrista) în tot-d'auna. La ospetele amicilor să mergi încet, iar la nenorocirile lor alérgă iute.

(Tradusă din grecește)

D. COVATTI

LA MARGINEA MAREI

Corăbii mari cu pânze lungi
Se duc pe 'ntinsul mării,
Se duc, ca stol de lebede,
In zarea depărtării.

Sărmanii ochi, de jale plâng
Uitându-se la ele,
Căci vor dispăre în curînd
Catarturi și vîntrele.

Și voiu rămăne singur eu
Departé de-a mea țară:
Murînd, ce ochi ar lăcrîma
Pe groapa-mi solitară?

Aici n'am mamă, nici surori,
Prietini să suspine,
De acea plîng sărmanii ochi
Și sufletul în mine.

Mangalia.

NUȘI TULLIU

CATRE PRIETENI

Vă rog, la moarte-mi nu uitați,
Iubiții mei prieteni,
Mormântul trist să mi-l săpați
In codrii vechi de cetini;
S'ascult cum bacii cîntă 'n zori
La stînele din zare,
Iar tîmna glasul de cocori
Plutînd în depărtare.

S'ascult și vîntul suspinând
Pe grîpa mea pustie,
Asupra'mi ramuri clătînând
Sub luna argintie;
Și cîntec blînd de fete dragi
S'ascult în primă-vară;
Cînd stéua serii dintre fagi
Răsare atît de clară.

Privighitorea mi-o cînta
Duios să mă jeléscă;
Iar sus, pe dél, îmi va suna
Și doina haiducéscă:

1. Tîncul și vigurosul nostru colaborator Nuși Tulliu este unul din talentele cele mai de seamă printre scriitorii noștri. Este student în litere ultimul an, de la facultatea din București și de origine macedonean-român epîrot din Abila.

Și oile spre munți trecând,
 În amurgit de séră,
 La capu'mi s'or opri sbierând
 Cu glas de jale-amară.

Din somn adesea m'oi trezi
 Și doru'mi va renaște ;
 Când lângă mine voi simți
 Vr'un cârd de cerbi că paște ;
 Iar ciutele cu mers ușor,
 Iubiții mei prietenl,
 M'or face mórtea să ador
 În codrii mari de cetinl.

Mangalia.

H. TULLIE

SERBAREA

Inaugurării bibliotecii universale a Cercului literar „Ovidiu“

Un eveniment însemnat a avut loc în ziua de 8 Septembrie în orașul Constanța. Presa, ca tot-d'una, străjea credincioasă la postul ei, a vorbit de acest eveniment, cetățenii asemeni, câți au simțit și cugetat românește, cu inima plină de bucurie, 'și-au manifestat frumoșele lor sentimente adunați în masă sub statuia lui Ovidiu.

S'a inaugurat pentru prima óră în Dobrogea o Bibliotecă publică și s'a serbat patronul instituțiunei culturale Ovidiu.

Intr'un număr viitor vom schița istoricul acestei instituțiuni însemnate pentru cultura Dobrogeană, mulțumindu-ne de o cam dată să zugrăvim o pagină asupra zilei inaugurării bibliotecii.

Veri-ee inaugurare are ca scop final consfințirea unei opere ori

aăfirmarea existenței unei fundațiuni.

Inaugurarea unei bibliotecii sau deschiderea unei școlii care privește viitorimea, mai însemnată de cât inaugurarea unei statui referitoare la trecut, merită atențiunea veri-cărui om.

Tinerimea română, conștiință de rolul ei pe tărîmul cultural, n'a cruțat nimic pentru ca serbarea de care ne ocupăm să fie semnalul primului pas făcut spre progres, în Dobrogea.

La timp, a îngrijit ca invitații numeroșe să ajungă la destinație.

Conform programului stabilit numeroșii membrii adunați la locul cercului la ora 10 a. m. pornesc la Cathedrală, având în fruntea lor musica Regimentului 34 Constanța, oferită gratuit pentru ziua aceia de d. General Jaques Lahovari.

După terminarea serviciului divin, membrii cercului urmați de totă lumea din biserică, se opresc în dreptul statuei lui Ovidiu; împrejurul statuei, aprópe tot spațiul pieței Independenței e întesat de lume. Pe balconul hotelului Bristol se vede pregătit un aparat fotografic să eternizeze acest moment solemn.

Muzica întoneză un imn. Doui membrii isbutesc să se sue pe so-clul statuei și să încunune pe poet.

D-nul P. Vulcan, președintele cercului Ovidiu, în mijlocul unei tăceri sfinte, cu timbrul vocei sale

puternic, pronunță o cuvîntare a-dînc simțită asupra vieții, operilor și exiliului poetului.

Făcînd o comparație între Dobrogea antică și cea modernă, publicul își manifestă bucuria prin aplause prelungite. Cuvîntarea acésta presintînd un interes deosebit pentru ori-ce român, cu deosebire pentru dobrogeni, o publicăm în corpul revistei noastre. După d-nul Vulcan urmîză d-nul N. H. Ciureu, un membru al Cercului, cu o vervă, care electrîséză pe toți ce 'l ascultă. În préjma statuei se vinde efîgia lui Ovidiu în amintirea acestei zile în beneficiul bibliotecii.

De aci lumea acésta se îndreptéză la localul cercului, unde d-l Vulcan țîne o cuvîntare de deschidere arătînd greutățile învinse cu privire la fondarea unei asemenea instituțiuni în Dobrogea.

D-sa subliniază frasa: când toți cetățenii se vor pătrunde de însemnătatea ideiei pentru concretizarea căreia luptă cercul literar Ovidiu, apoi vom ajunge să avem și noi în Dobrogea o *fondație culturală națională, după norma fundației Carol I din Capitală, și când vom sta pe un picior solid atât pe tîrimul cultural cât și pe cel economic, atunci vom fi fericiți în adevăratul sens al cuvîntului.*

Maî cuvîntéză d-nul Ciorapciu, spunînd că ródele muncii noastre pînă în present, este biblioteca.

Din partea cetățenilor, veniți

la sediul cercului, vorbește d-nul Berberianu, farmacist, și d-l Malcoei-Petrescu, avocat, amîndouî încurajînd și îndemnînd tinerimea la luptă pentru cultura Dobrogei.

S'a servit bere și s'a toastat pentru Rege și țară.

Cu ocazia acésta strînepoții poetului exilat, trimite primăriei comunei Sulmona, locul nașterii lui Ovidiu, următórea telegramă, în limba italiană, pe care o traducem :

Primăriei comunei Sulmona

Provincia Aquila, Italia

Asociația literară Ovidiu în Constanța, serbînd ađi inaugurarea bibliotecii, salută cu adîncă venerațiune locul nașterii patronului.

Sus inimile! Trăiască gînta latină.

Președintele Cercului literar Ovidiu, PETRU VULCAN

Iată și răspunsul primăriei comunei Sulmona la telegrama noastră de maî sus, pe care îl publicăm atît în original, cât și în traducere :

Presidente Societate Letterare Ovidius, Romania.

In nome concittadini di Ovidio ricambio revente saluto e a v s ed a cętesta spettabile societa, che ricordando l'alto poeta, onora il sanglie latino e la moderna civilta.

Barone Sardi pro sindaco Sulmona

Pe românește :

In numele concetățenilor lui Ovidiu, primiți salutări respectuoase atît D-vóstră cât și onorabila societate, care aducęndu-și aminte de marele poet, onoreză sîngele latin și moderna civilizațiune.

Baron Sardy pentru primarul Sulmonei.

S'a mai trimis Congresului studențesc Tulcea, telegrama:

Congresului Studențesc, Tulcea.

Cercul literar Ovidiu, serbând aăzi inaugurarea bibliotecii, salută cu entuziasm congresul al 19-lea al tinerimei universitare române.

Să dea Dumnezeu realizarea înalțelor vóstre aspirațiuni care sunt și ale noastre și munca vóstră să fie spornică în acte mari și strălucite.

Președintele Cercului Ovidiu PETRU VULCAN

Séra cercul a dat o reprezentatie teatrală. A luat parte și patrona serbării d-na Zoe D. Sturdza, precum și prefectul Județului d-l Luca Ionescu. Sala Bristol plină.

Generósă mișcare culturală Dómine, le-a fost dat cetățenilor Constanțeni să vadă!

Onóre tinerimei române, care prin mișcările ei în sensul cultural, a făcut să se simtă românismului în Dobrogea.

Ovidius

Comitetul de inițiativă al serbării și în special toți membrii cercului Ovidiu aduc căldurósele lor mulțumiri gentilelor d-șóre Elena Simionescu și Eufrosina Moțoiu, membre fondátóre la ríndul lor, pentru munca desfășurată cu atáta zel și activitate în interesul Cercului.

Intr'un număr viitor vom schița biografia acestor doué matróne dobrogene, care merită cinstea și

atenția țárei întregi pentru devotamentúl și dragostea lor către neam și țará.

Comitetul

**GENESA ȘI FASELE
CERULUI LITERAR „OVIDIU“**

al
Tinerimei Române din Constanța
de Domnat

PETRU VULCAN

Președintele Cercului „Ovidiu“

«Un popor lipsit de literatură și de istoria trecutului său este condamnat să piară.»

De aceea să nu încetăm de a depána mereu firul istoriei noastre naționale, de rávnim să ne îndrumăm pe calea progresului.

Pentru că am luat parte activă de la fondarea instituțiunei culturale: Cercul literar «Ovidiu» din Constanța, a cărui existență întră în domeniul istoriei culturale a țerei noastre, și care instituțiune până în present e unică în Dobrogea, mé voiú încerca să îi descriu geneza și fazele prin care a trecut.

Sarcina ce mi-am luat mi-o voiú îndeplini cu îngrijire, în dorința de a servi istorióra acésta celor ce vór veni pe urma noastră, ca model de luptă pentru ridicarea nivelului cultural, completând'o prin fapte mai de sémă de cât ale noastre, celor presentí, cari am avut de luptat cu greutățile începutului, știut fiind cum la început tóte sunt grele de adus la îndeplinire.

Viitorii facă din bisericuța de noi întemeiată un templu maret și luminos; din biblioteca, care în fond abia e la începutul formațiunei, muncéscă cu dorul în suflet

și isbutescă să facă din ea o bibliotecă alexandriniană de milioane de volume, căci mărimea ei ne asigură veșnic hrana noastră sufletească tot atât de însemnată ca și hrana trupescă.

E o legitimă mândrie pentru noi de a vedea cum ideia noastră, a devenit astăzi un fapt împlinit, că ea a fost primită, aplaudată și susținută de țara întregă prin viul ei grai, care este presa cotidiană.

E o bucurie încă nemărginită, pentru membrii acestei instituțiuni de a se vedea îmbrățișați de întregul nem asociindu-se în colaborațiune pentru atingerea scopului măreț, bărbați iluștrii ca d-l Gr. Tocilescu, profesorul nostru universitar, al cărui cuvânt de încurajare și cald entuziasm manifestate atât cu ocazia primei vizite ce o face cercului, cât și prin scris din Paris ca răspuns la adresa noastră, prin care îi facem cunoscut proclamarea D-sale de către adunarea generală în ședința sa de la 31 Maiu a. c. în calitatea de Președinte de onoare, a contribuit în gradul cel mai înalt întru propășirea instituțiunii noastre.

E o mângâiere mai presus de toate de a vedea cum pe fie-ce zi ce trece se realizează câte-o parte din gândurile noastre, determinând mișcări atât de generoase într'un scurt timp de abia câte-va luni, hotărâți a lupta pentru a nemului propășire cu trup și suflet.

..

Dar e întrebarea: de unde a venit ideia acesta de a începe o luptă atât de măreț pentru ridicarea nivelului cultural în Dobrogea? Cine a aruncat sămânța bine-cuvîntată atâtor rîde tocmal aici? Și cum a avut curajul acel cine-va să se gîndescă măcar la așa ceva, cu atât mai mult să și pue gîndul în executare, acolo, unde în timp de 20 de ani, nu se încercase nimeni să introducă o reformă cât de mică în moravurile localnicilor, dedați cu viața cosmopolita în marea afluență a străinismului care n'a nemerit pămîntul dobrogean, ca orbul Brăila, de cât în scopul unic și suprem de a se îmbogăți fără a nutri în pieptul lui dorul nici pentru literatura acestei țări, nici pentru artele ei plastice, și nici să l intereseze vre-o descoperire clasică romană la Anadolchioi ori Adam-klisi, descoperiri atât de scumpe nouă urmașilor.

Aceste întrebări: firește, vor bate la porța gîndirei fie-căruia.

Spiritul poporului nostru răspunde-voici a fost acela, care s'a încumetat să determine aceste mișcări, ce în principiu nu se nasc de cât spre întărirea și pregătirea lui pentru fapte mari.

Va urma

CRONICA REVISTEI „OVIDIU“

Revista Ovidiu va decerna un premiu de 100 lei pentru cea mai distinsă scriere «studii etnografice» asupra diferitelor popoare locuitoare în Dobrogea cu privire la moravuri, religione, credințe, superstiții, aptitudinii, etc.

Epoca concursului și condițiunile se vor anunța într'un număr proxim.

Pentru orice informațiuni privitoare la redacție și administrație a se adresa d-lui Petru Vulcan directorul acestei publicațiuni.

Directiunea primei reviste literare Dobrogene Ovidiu face un apel călduros tuturor onor. redacțiunilor a ne oferi schimbul de ziare ori reviste, luând în seamă însemnătatea instituțiunei noastre, de unde se vor lumina toți românii Dobrogeni.

Asemenea facem apel tuturor onor. cititorilor, în interesul ridicării nivelului cultural în Dobrogea, de a se abona la această revistă, al cărei cost e destul de puțin, dar a cărei însemnătate din punct

de vedere cultural-național, e nemărginită de mare.

Se acordă drept premiu, expediat franco la destinație un volum din publicațiunile cercului Ovidiu *de la Români din Balcani Anecdote și Spouve* veri-căruia se va abona la revista *Ovidiu*.

Cercul literar Ovidiu face apel tuturor românilor cu deosebire celor din județele Constanța ș. Tulcea, a sprijini prima revistă literară dobrogenă, care va face o cinste acestei provincii.

Aducem la cunoștința tuturor că biblioteca literară a cercului Ovidiu, cu data de 15 Septembrie 1898 se pune la dispoziția cetățenilor cari vor dori a se lumina.

În scopul măririi bibliotecii sunt rugați toți fără excepție a dona din cărțile cari le vor prisosi.

Numărul cărților aflate în bibliotecă până în prezent, sunt de o mie volume numai donațiuni.

ABONAMENTELE REVISTEI „OVIDIU“

Pe un an în țară	Lei 10.—
Pe un an în străinătate.	15.—
Pe 6 luni în țară	5.—
Pe 6 luni în străinătate	7.50
Pe 3 luni în țară	3.—
Pe 3 luni în străinătate	5.—
Un număr	banii 30
Un număr vechi	50

Pentru veri-ce fel de anunț inserat în revista «Ovidiu» în spațiu de 19 linii, pe termen de o lună, se plătește 10 lei anticipativ. Pentru 3 luni 20 lei.

Rugăm pe onorații noștri cetitori, cari s'au pătruns de apostolatul nostru, să bine-voiască a complecta alăturatul buletin de abonament cu numele, strada, localitatea și a 'l expedia la redacția Cercului „Ovidiu“ pe adresa D-lui P. Vulcan însoțit de costul abonamentului pe un an cu suma de 10 lei.